

Ons eiland en de dorpen in Hoecke

What's in a name?

50 Janny Roos - Museum Hoeksche Waard

Museum Hoeksche Waard bestaat 50 jaar. Dit wordt gevierd van maart 2018 tot maart 2019. In de expositie '4000 jaar Hoeksche Waard' in boerderij Oost Leeuwenstein in Heinoord, wordt de bezoeker meegenomen langs 50 onderwerpen, die samen de geschiedenis van de Hoeksche Waard vertellen. Zij zijn het onderwerp van een wekelijkse column.

Binnenkort zijn wij Hoeksche Waarders allemaal inwoners van één gemeente Hoeksche Waard. Waar komt de naam van die gemeente, tevens van ons eiland, vandaan? Waarschijnlijk van het middeleeuwse dorpje Hoecke in de vroegere Groote Waard, dat daar in een scherpe bocht van de dijk lag, waar nu Puttershoek ligt. In het jaar 1572 komen we de naam voor het eerste tegen in 'Beschryvinge Der Stad Dordrecht' van Matthys Balen uit 1677. Daar in staat dat Jan Willemsz Van Nuyssenburg 'hadde in de Spaanschen Oorlog, Anno 1572 en voorts zijn hele leven, de Bestiering of 't Gouvernement van den heelen Houken-waard, tot ten Briel toe'. Wat er vanaf 1 januari bestuurlijk ook verandert, de dorpen blijven. Hoe zijn zij aan hun naam gekomen? De naam van het in 1439 gestichte Goudswaard geeft evenals de oude

naam Coorndijk, blijk van rijke graanoogsten, die goud waard waren. 's-Gravendeel (1593), oftewel 'de plaats van de graaf', was het bezit van de graven van Holland. Heinoord (1437) dankt zijn naam waarschijnlijk aan Heer Heyne of Hendrik van Althena, wiens familie meer bezittingen in de

BINNENKORT ZIJN WIJ ALLEMAAL HOEKSCHER WAARDERS

buurt had. De naam Klaaswaal komt van een eenvoudig man, Claes Danckaert, die bij de Wael woonde, waar hij aan de kost probeerde te komen met het vangen van vogels en vis. In 1427 werd Maasdam gesticht. Het dorp ontleent zijn naam aan de ligging aan de dam die in 1270 in de Maas werd gelegd. Piershil (1524) komt van Pieter of Pier, een

De Hoge Raad van Adel bevestigt het gebruik van de gemeente wapens van Korendijk (links) en Zuid-Beijerland (rechts).

vogelaar met een huisje op de 'hil' (terp). Puttershoek (1439), op de plek van het verdronken plaatsje Hoecke, kan afkomstig zijn van ambachtsheren Pieter van Slingelandt en Pieter Abelsz. Mijnsheerenland (1440) heeft Moerkerken geheten, 's Heerenland en Mijnsheerenland

van Moerkerken. Het 'Mijn' zou erbij zijn gekomen doordat een overlevende van de Sint Elisabethsvloed in 1421 bij toeval zijn dorp herkende en uitriep dat hij 'mijn' 's Heerenland had teruggevonden. Het zou heel goed kunnen dat dit verhaal thuishoort in het rijk der fabelen.

Oud-, Nieuw- en Zuid-Beijerland (resp. 1557, 1582 en 1631) danken hun naam aan Sabina van Beieren, de echtgenote van Lamoraal van Egmont. Hij bezat het gebied 'de Beijerlanden'. Numansdorp (1642), is genoemd naar de eerste ambachtsheer, Gerard Numan. De naam Strijen komt al

voor in de vijfde eeuw en verwijst naar de rivier de Striene. Westmaas ontstond bij de bedding van het Munnikenland in 1439-1440. De naam is het simpelst te verklaren van allemaal: het ligt ten westen van de (binnenbedijkte) Maas.